

Predmet: Milan Španović – Stara Gradiška

Viši sud u Beogradu, Odeljenje za ratne zločine

Poslovni broj predmeta: K-Po2 32/2010

Broj optužnice: KTRZ 14/07

Optužnica podignuta: 3.06.2009.

Tužilaštvo: Dušan Knežević, zamenik Tužioca za ratne zločine

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. st.1. KZ SRJ

Optuženi: Milan Španović

Branilac: advokat Đorđe Kalan

Sudsko veće:

- sudija Vinka Beraha-Nikićević, predsednica Veća
- sudija Snežana Nikolić-Garotić, članica Veća
- sudija Rastko Popović¹, član Veća

Glavni pretres: 17. septembar 2009.

Izveštaj: Gojko Pantović, posmatrač FHP-a

Optužnica

Optužnica tereti optuženog Milana Španovića da je u vremenskom periodu od početka oktobra 1991. godine do kraja januara 1992. godine, u prostorijama zatvora u Staroj Gradiški u Republici Hrvatskoj, kao pripadnik Teritorijalne odbrane SAO Krajina, okrutno postupao, vršio mučenje i telesno povređivnje civila hrvatske nacionalnosti Đure Bogunovića, Luke Filipovića i Josipa Kvočića.

Saslušanje optuženog Milana Španovića

Optuženi ne priznaje krivicu.

Do početka rata živeo je Borovecu zajedno sa pokojnim ocem Stevanom, majkom Milicom i pokojnim bratom Željkom.

Nakon što je ranjen kao civil 16.08.1991. godine, otišao je u BiH sa sinovcem Milanom i snajmom Brankom. Tamo su se zadržali nekoliko dana nakon čega se vratili u selo. Šest, sedam kasnije u Okučanima je zadužio uniformu, poluautomatsku pušku i municiju i pridružio se jedinici. Ne zna da li je njegova jedinica bila u okviru snaga Teritorijalne odbrane. Boravio je na položaju u selu Rajić. Nedelju dana kasnije psihički nespreman za ratovanje napustio je jedinicu i vratio se svojoj kući. Njegovo ukupno vojno angažovanje tokom 1991. godine trajalo je oko dvadeset dana.

Nikada nije bio u zatvoru u Okučanima. Zna za Milana Španovića, od oca Stevana, koji je živeo u susednom selu.

¹ Do 31.12.2009. godine član veća bio je sudija Vesko Krstajić.

Njegov brat Željko je mobilisan 5.10.1991. godine od strane JNA i istog dana ranjen na položaju. O bratovom ranjavanju saznao je sledećeg dana. Kako su telefonske veze bile u prekidu, 8.10.1991. godine je sa bratom od tetke Slobodanom Vukašinovićem krenuo do mesta zvanog Lađevac, gde je bilo telefona, kako bi saznao nešto više o Željku. Na putu ih je zaustavio jedan čovek i rekao im da je opasno da idu u Bosansku Gradišku i da se vrate natrag. Nedugo potom krenuli su dalje i u Novoj Varoši zaustavili su ih vojnici i rekli im da je put za Bosansku Gradišku jako rizičan. Naredili su im da ostave traktor, da zaustave vojno vozilo i da se njime prevezu do Bosanske Gradiške. Nakon 15-20 minuta vožnje, kamion u kom su se vozili se zaustavio i vojnici su im rekli da su stigli u Staru Gradišku. Nepoznati oficir mu je rekao da će mu obezbediti telefon ako uđe sa njim u zatvor i prepozna ljude iz njegovog mesta [Borovec]. Nakon što su ušli u zatvor, zastali su u jednom hodniku. Tada je oficir pročitao ime Đure Bogunovića i on je izašao iz jedne ćelije. Ne seća se kako je Đura bio odeven. Oficir ga je pitao da li je ta osoba Đura Bogunović i on je potvrdio da jeste. Nakon toga nekoliko lica u SNB uniformama počeli su da ga tuku [Đuru]. Nije poznavao nikog od uniformisanih lica. Posmatrao je to sa strane i jedna od osoba ga je pitala šta čeka, što je shvatio kao naredbu da im se pridruži. Udario je Đuru šakom u telo jednom, najviše dva puta. Isto je ponovio i sa Lukom Filipovićem i Josipom Kvočićem. Tukli su ih golim rukama i niko nije imao lance, predreke niti bilo kakve predmete. Niko od njih [oštećenih] nije pao na pod od posledica batinjanja, niti su ih gazili i šutirali. Ništa nisu pričali niti su jaukali usled posledica batinjanja. Nije video tragove povreda na njima nakon što su ih vratili u ćelije. U tom periodu pio je lekove, apaurine i često bio u alkoholisanom stanju. Tada je poslednji put video Bogunovića, Filipovića i Kvočića. Ništa više ne zna o njima. Tog dana je prvi i jedini put bio u zatvoru u Staroj Gradiški.

Putem telefona saznao je od majke da je Željko operisan u Banja Luci i da će biti prebačen na Vojno-medicinsku akademiju u Beogradu. Dana 10. ili 11.10.1991. godine otišao je sa Milanom Arbutinom i Mišom Grgićem u Beograd da poseti brata, nakon čega se 12.10.1992. vratio u Borovec. Sutradan mu je snaja Branka javila da je Željko podlegao povredama. Dana 14.10.1991. krenuo je u Beograd po telo brata i sutradan, 15.10.1991, vratio se u selo gde je obavljena sahrana. Narednih sedam dana [u vreme za koje ga optuženica tereti da je tukao Luku Filipovića] samo je izlazio na groblje, što mogu potvrditi meštani Milan Arbutina, Mirko Bosanac i dr.

Komentar:

Optuženi je zvučao nesigurno. U toku svedočenja, više puta je menjao iskaz. U istrazi je istražnom sudiji i tužiocu rekao da je bio vojno angažovan do kraja 1991. godine, dok je na glavnom pretresu izjavio da je bio angažovan svega nekoliko dana. Takođe, u istrazi je izjavio da je za vreme boravka u zatvoru u Staroj Gradiški nosio uniformu, dok je na glavnom pretresu promenio iskaz rekavši da se ne seća šta je nosio. Optuženi Španović je u istrazi izjavio da nije primenio nikakvu silu prema oštećenima, dok je na početku glavnog pretresa promenio iskaz i rekao da ih je samo gurao. Odgovarajući na postavljena pitanja ponovo je izmenio iskaz i rekao da ih je udario nekoliko puta šakom u telo.